

Underlagspapp

Se även nya underlagstäckningar
av underlagsduk

Förutsättningar

Förarbete

Egenkontroll

Genomförande

Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Byggpapp

Benämningen byggpapp används för asfaltbaserade produkter avsedda som underlagstäckning på trä o d för taktäckning med tätskiktsgummi och som vattenavledande underlag för taktäckning med plan plåt och överläggsplattor (t ex tegel).

Benämningen tätskiktsgummi ersätter uttrycket papp och används för fabriksstillverkade armerade tätskiktsgummi produkter baserade på polymermodifierad asfalt.

Uppbyggnad

Underlagspapp har stomme av mineralfiberfilt (ex YAM 2000) eller polyesterfilt (ex YAP 2200). Vid taklutning under 18° ska skarvarna i underlagstäckningen klistras. Båda de ovan nämnda kvaliteterna finns med avdragbara folieremсор i kanterna vilket ger en självklistrande fog.

Shingel, pannor eller plåt som tätskikt kräver YAP 2200 som underlagspapp.

I huvudsak används tre papperssorter vid underlagstäckning. Beteckningarna är YAM 2000, YAP 2200 och YEP 2500. Siffrorna anger pappens vikt per m² och bokstäverna är beteckningar för råvarorna:

- Y = asfalt för ytbeläggning
- A = asfalt för impregnering
- M = mineralfiberfilt
- P = Polyester

Personssäkerhet — Riskinventering

Arbetsmoment: Underlagstäckning

Arbetsmoment & Problem	S	K	Risk= S*K	Åtgärd
Fall från tak	3	150	450	Fallskyddssele
Kranarbete med papprullar	30	5	150	Utbildning i krandirigering/ stoppning
Nedfallande material/krossn.	10	15	150	Hjälm obligatorisk
Oordning på arbetsplats = Vrick/fall-skador	10	15	150	Regelbunden städning

Sannolikhet = S
Konsekvens = K
Risk = S * K

Bedömning av sannolikhet

S = 0,1	Mycket osannolik	(<1 ggr/10 år)
S = 1	Osannolik	(1 ggr/10 år)
S = 3	Låg sannolikhet	(1 ggr/3 år)
S = 10	Relativt sannolik	(1 ggr/år)
S = 30	Sannolik	(1 ggr/mån)

Bedömning av konsekvens

K=0,5	Bagatell
K=1	Mycket liten (1 - 2 dgr sjukskrivning)
K=5	Liten (3 - 7 dgr sjukskrivning)
K=15	Kännbar (8 - 29 - " -)
K=70	Allvarlig (30-299 - " -)
K=500	M. allvarlig (>300 - " -)

Personssäkerhet — Skyddsutrustning

Bilder ur Arbetsmiljöverkets broschyr Säkrare bygg- och anläggningsarbete

Personlig skyddsutrustning § 71

Skyddshjälm och skyddsskor ska användas om det inte är uppenbart obehövt. Annan personlig skyddsutrustning t.ex. ögonskydd, hörselskydd och handskar ska användas när det behövs.

Skyddsräcke vid takarbete.

Jobba säkrare på tak § 87 - 92

Vid takarbete ska normalt skyddsräcke eller utrustning som ger motsvarande skydd användas. Räcke kan sitta på takfoten eller på en ställning som slutar strax nedanför takfoten.

Tänk på att det kan behövas extra kraftiga räcken för att hejda en person som kommer rutschande utför ett brant tak.

Byggnadsställning vid tak- och takfotsarbete.

Kontrollera underlaget

Underlag

Skall ett gammalt tak läggas om måste den gamla pappen vara torr. Blåsor skall skäras upp och pappen spikas fast.

Tak med gammal tjärpapp är rätt ovanligt numera. Man känner igen tjärpapp på dess karaktäristiska tjärdoft.

Vid tveksamhet om det befintliga underlaget duger rekommenderas att den gamla pappen rivs bort och att man börjar från början med underlagspapp som spikas på panelen. Samtidigt ges tillfälle att kontrollera att den underliggande konstruktionen duger.

Beakta att underlag av träpanel bör ha en tjocklek av minst 20 mm. Se kommentarer under HSD.1331.

Underlagstäckning

Ska ett befintligt tak läggas om kan många gånger den gamla papptäckningen tjäna som underlagstäckning för den nya. Justera eller skär bort veck eller blåsor.

Vid nytäckning bör alltid träpanelen täckas med en spikad underlagstäckning.

Utrustning och material

Verktyg

- Spikautomat för pappspik med kompressor Häftautomat
- Hammare
- Pappkniv
- Hovtång
- Såg
- Spackelspade
- Piassavakvast
- Livlina

Material

- Takpapp
- Asfalt eller specialklister
- Varmförzinkad pappspik 20x28
- Intäckningshörn i gummi
- Fotplåt

22 mm varmförzinkad
pappspik på rullband för spikautomat

Papprullarna är tunga och bör lossas från leveransfordon så nära läggingsstället som möjligt.

Undvik placeringar som medför omflyttning då materialet är i vägen för andra arbeten.

Restprodukterna har en förmåga att blåsa omkring vid arbeten på hög höjd.
Planera 'sophantering'!

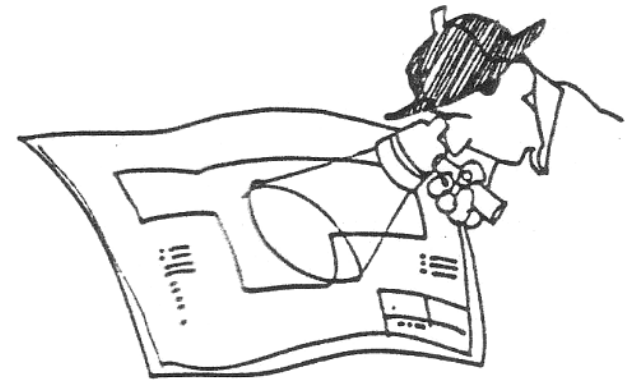

Mall och instruktion

Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Papp av föreskriven kvalitet					
2	Spikning vid utsatta delar					
3	Uppvikning mot hinder					
4						
5						
6						
7						
8						

Kvalitetskriterier för projektet och produkten

- Studera ritningar, beskrivningar och kontrollplan
- Tänk igenom möjliga **produktionsmetoder** och hantering av material, hjälpmedel etc som klarar ställda krav

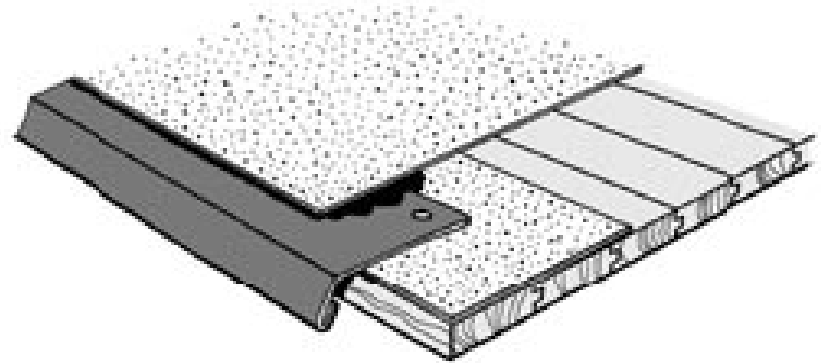
Tänk särskilt på att

- underlag skall vara rent och förberett enligt leverantörens anvisningar
- antal och avstånd vid spikning följer beskrivning och leverantörens anvisningar
- vara noggrann vid anslutningar och genomföringar
- pappspik skall vara varmförzinkade minst 20×28 alt 25×25
- ha minst 80 mm överlapp i längd- och 150 mm i tvärskarvar

Pappläggning

Spika en 25 cm bred remsa av underlagspapp längs takfoten.

Den skall utgöra extra säkring under den minst 15 cm breda fotplåten som skall spikas fast i träpanelen med spikavstånd högst 15 cm.

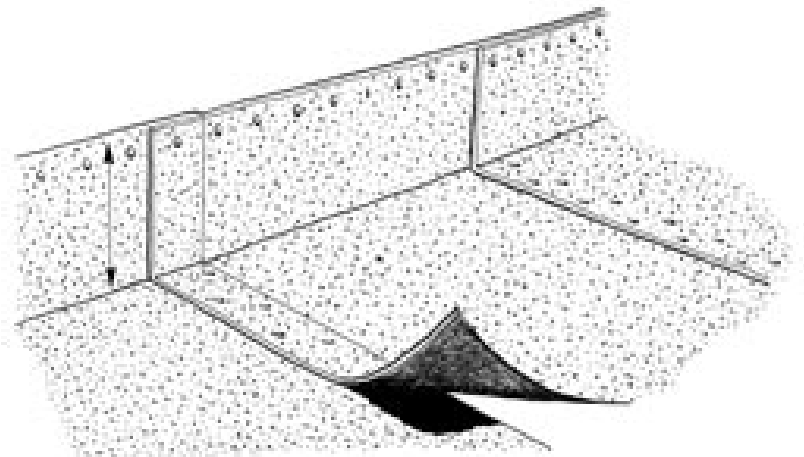
Rulla ut en våd längs med takfoten så att den täcker halva fotplåten. Du fäster den med några pappspik i överkanten och klistrar den till fotplåten och den först monterade remsan. Fotplåten skall vara rengjord och struken med primer.

De följande våderna läggs också tvärs takfallet med 8 cm överlapp till nedanförliggande våd.

Överlappet klistras eller genom att skyddsfolien på ev. själv klistrande kant dras av.

Spika genom båda lagen i överlägget.

Vik en våd övernocken så att den går ned på båda sidor och klistra till och spika i överlappet till nedanförliggande våd.

Ränndalar

Finns ränndalar bör dessa läggas Först med en sammanhängande våd från nock till takfot med lika delar av våden på ömse sidor av ränn dalen.

Lämpligt spikavstånd är ca 6 cm.

På bilden gör man annorlunda...

Pappläggning

Färdigt för listning

Spikning med spikpistol.

